

TESSAROL Alu bronza 400°C

Revizija št:3
Datum izdaje:11/09/09

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI/PRIPRAVKA IN DRUŽBE/PODJETJA

Ime izdelka: TESSAROL Alu bronza 400°C
Indeks artikla: 9336
Splošno ime izdelka: Barva na osnovi veziva in pigmentov v organskih topilih.
Proizvajalec/dobavitelj: HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo d.o.o.
Količevo 65, 1230 DOMŽALE, SLOVENIJA
tel. +386 1 722 4000, fax. +386 1 722 4040
e-mail:indok@helios.si
Telefon za nujne primere: V primeru zdravstvene ogroženosti posvetovati se z osebnim ali dežurnim zdravnikom, v primeru življenjske ogroženosti poklicati tel. 112. Dodatne informacije so dosegljive na tel.št. (01) 722 4381 (INDOK služba).

2. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

Nevarnosti pripravka: Lahko vnetljivo.
Hlapi lahko povzročijo zaspanost ali omotico. Možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku. Draži kožo. Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja.
Škodljivo za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

3. SESTAVA/INFORMACIJE O SESTAVINAH

Sestava: Premazna sredstva (barve in laki) na osnovi polimerov, dispergiranih ali raztopljenih v nevodnem mediju.

Vsebuje naslednje zdravju in okolju nevarne sestavine:

Kemijsko ime	Konc. %	CAS št.	EC št.	Indeks št.	Oznaka nevar.	R stavki
Toluen	50-100	108-88-3	203-625-9	601-021-00-3	F Xn	R63 R48/20 R65 R38 R67 R11
Aluminijev prah	2.5-10	7429-90-5	231-072-3	013-001-00-6	F	R15 R17
nafta (zemeljsko olje) , tezka	2.5-10	64742-82-1	265-185-4	649-330-00-2	N Xn	R51/53 R66 R67 R65
razzvepljena z vodikom						
solvent-nafta (zemeljsko olje), lahka aromatska	1.0-2.5	64742-95-6	265-199-0	649-356-00-4	N Xn	R66 R67 R10 R51/53 R37 R65

4. UKREPI PRVE POMOČI

Možni simptomi prekomernega učinkovanja izdelka na organizem:	Omotičnost, slabost, bruhanje, oteženo dihanje, draženje kože ali oči. Ob njihovem pojavu poiskati pomoč zdravnika in mu pokazati to spričevalo.
Pri prekomernem vdihavanju:	Vdihavati svež zrak. Počivati. Ne jesti ali piti, dokler ne minejo simptomi.
Pri zaužitju:	Ne jesti. Piti le vodo. Ne izsiljevati bruhanja.
Pri politju po koži in obleki:	Odstraniti polito obleko. Izmiti kožo z vodo in milom. Ne uporabljati organskih topil ali redčil.
Pri politju po očeh:	Izpirati z obilo vode, najmanj 15 minut in poiskati zdravniško pomoč.

5. UKREPI OB POŽARU

Preventivni ukrepi:	Odstraniti vse možne vire vžiga; odprt plamen, prižgano cigareto, iskrenje orodja in naprav. Zapirati posodo.
Sredstva za gašenje:	Pena, prah, ogljikov dioksid, v omejenem obsegu tudi razpršena voda.
Ukrepi pri gašenju:	Gasiti v smeri vetra. Negoreče posode hladiti z razpršeno vodo, preprečiti iztekanje izdelkov in jih prestaviti na varno mesto. Upoštevati možnost, da se ob požaru lahko razvijejo za organizem nevarni plinasti produkti in goste saje. Priporočena je uporaba zaščitne maske s filtrom A.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

Osebni varnostni ukrepi:	Odstraniti možne vire vžiga (plamen, prižgana cigareta, iskrenje, ipd.). Zaščititi dihala pred vdihavanjem hlapov. Poskrbeti za dobro zračenje.
Okoljevarstveni ukrepi:	Preprečiti izlitje v vodo, vodna zajetja, kleti, jame ali kanalizacijo ter nabiranje hlapov v zaprtih prostorih.
Postopki čiščenja ob nezgodnih izpustih:	Zaježiti in zmešati razlit izdelek z zemljo, peskom in drugimi vpojilo za tekočine. Zmes varno odstraniti samo na organizirana odlagališča za posebne ali nevarne odpadke, ali pa sežgati v primerni sežigalnici.

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

Ravnanje:	Pri rokovanju z izdelkom prostor dobro zračiti. Upoštevati veljavne predpise o emisiji nevarnih snovi v okolje (pogl. 12) in eksplozijski meji (pogl. 9). Zagotoviti izpolnjevanje predpisov iz varstva pri delu. Posode tesno zapirati. Hraniti na mestih, ki so nedostopna neusposobljenim osebam. Med uporabo ne jesti, piti ali kaditi.
Skladiščenje:	Skladiščiti v skladu s predpisi o skladiščenju vnetljivih in drugih nevarnih snovi. Ne skladiščiti skupaj s hrano oz. živilsko krmo. Hraniti v dobro zaprti posodi na suhem in zračnem prostoru oz. skladiščiti pod pogoji, ki so navedeni na nalepki. Embalaža mora biti označena z originalno nalepko dobavitelja.

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA

- Osebna zaščita:** Sredstva osebne zaščite prilagoditi tehnologiji aplikacije izdelka. Uporabljati materiale, ki so odporni na organska topila (guma, specialna plastika). Uporabljati le orodje s katerim se ne povzroči iskrenje.
- Zaščita dihal:** Zagotoviti tako ventilacijo na mestu uporabe, da koncentracija hlapov topil, prisotnih v hlapnem delu izdelka, ne presega mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost.

Predpisane mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost nevarnih sestavin v atmosferi delovnega mesta po Pravilniku o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu:

Kemijsko ime sestavine	CAS št.	mejna vrednost (mg/m ³)
Toluen	108-88-3	190
Nafta (zemeljsko olje), težka razzvepljena z vodikom	64742-82-1	600
Solvent nafta, lahka aromatska	64742-95-6	100

- Zaščita rok:** Uporabljati materiale, ki so odporni na organska topila (guma, specialna plastika). Vedno uporabljati zaščitne rokavice.
- Zaščita oči:** Uporabljati zaščitna očala, pri aplikacijah z brizganjem pa še ščitnik za obraz.
- Zaščita kože:** Uporabljati zaščitno obleko.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

Izgled:	Tekočina
Barva:	Srebrna
Vonj:	Po organskih topilih
pH:	N.A.
Vrelišče:	111 °C
Plamenišče:	5 °C ISO 3679
Vnetišče:	535 °C Toluen
Gostota (kg/l):	1 ISO 2811
Viskoznost:	DIN4 20°C 45 - 55 s
Spodnja eksplozijska meja(vol. %):	1.2
Zgornja eksplozijska meja(vol.%):	8.00
Parni tlak (Pa/20°C):	3000 Toluen
Vsebnost suhe snovi (ut. %):	30-34
Topnost v vodi:	Netopen

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

- Obstojnost:** Izdelek je pri normalnih pogojih ravnanja, skladiščenja in uporabe obstojen. Hraniti dobro zaprtega v originalni embalaži.
- Nezdružljivost:** Nereaktiven in združljiv z večino običajnih snovi, razen z ekstremnimi oksidanti. Hraniti dobro zaprtega v originalni embalaži.

11. TOKSIKOLOŠKE INFORMACIJE

- Vdihavanje:** Daljše vdihavanje v izdelku prisotnih organskih topil v koncentracijah, ki izrazito presegajo deklarirano mejno vrednost za poklicno izpostavljenost (pogl. 8.), utegne

dražiti mukozno tkivo dihanih organov ali celo učinkovati na normalno delovanje jeter, ledvic in centralnega živčnega sistema.

Zaužitje:

Pri zaužitju lahko povzroči okvare tkiva v prebavnem traktu.

Kontakt s kožo:

Daljši in intenzivnejši kontakt s kožo lahko povzroči izgubo kožne maščobe.

Kontakt z očmi:

Kapljice izdelka ali njegovi hlapci v visokih koncentracijah lahko povzročajo draženje oči.

Simptomi učinkovanja izdelka na organizem so navedeni v poglavju 4.

Kemijsko ime	CAS št.	LC50 inhalacijsko	LD50 - oralno	LD50 dermalno
Toluen	108-88-3	LC50(4h) Podgana > 5 mg/l	LD50 Podgana > 2000 mg/kg	LD50 Zajec > 2000 mg/kg
Nafta (zemeljsko olje) , tezka razzvepljena z vodikom	64742-82-1	LC50 Podgana > 5 mg/l	LD50 Podgana > 2000 mg/kg	
Solvent-nafta (zemeljsko olje), lahka aromatska	64742-95-6	LC50 Podgana > 5 mg/l	LD50 Podgana > 2000 mg/kg	

12. EKOLOŠKE INFORMACIJE

Izdelek vsebuje 66-70 % hlapnih organskih komponent.

Preprečiti izlitje v tla, vodo, vodna zajetja, kanalizacijo in biološke čistilne naprave. Priporočeni način razgradnje je nadzorovan visokotemperaturni sežig.

Kemijsko ime	CAS št.	Mejne ekotoksične koncentracije
Toluen	108-88-3	LC 50 za vodno okolje ribe = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodno okolje Dafnije = 10 - 100 mg/l LC 50 za vodno okolje bakterije = 100 - 1000 mg/l
Nafta (zemeljsko olje) , tezka razzvepljena z vodikom	64742-82-1	LC 50 za vodno okolje ribe = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodno okolje Dafnije = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodno okolje bakterije = 1 - 10 mg/l
Solvent-nafta (zemeljsko olje), lahka aromatska	64742-95-6	LC 50 za vodno okolje ribe = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodno okolje Dafnije = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodno okolje bakterije = 1 - 10 mg/l

13. SMERNICE ZA ODSTRANJEVANJE

Izdelka:

Neuporabne ostanke izdelka-odpadke, ki v zvezi z njim nastajajo, obravnavati v skladu s predpisi o procesiranju posebnih in nevarnih odpadkov (Pravilnik o ravnanju z odpadki).

Klasifikacijska številka odpadka : 08 01 11
Nevarna lastnost odpadka: H5; H3-A

Priporočena postopka odstranjevanja sta visokotemperaturni sežig ostankov ali odpadkov v kontroliranih pogojih, oziroma odlaganje na deponijah za nevarne snovi.

Embalaže:

Kovinska embalaža se v primeru, da njena obnova in ponovna raba nista racionalno izvedljivi, prednostno reciklira v železarstvu ali pa odlaga le na posebnih odlagališčih (Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo).

14. INFORMACIJE O TRANSPORTU

Prevoz po cestah/železnici – ADR/RID:

UN številka: 1263 BARVE (640 D)
Razred: 3 Vnetljive tekočine
Embalažna skupina: II
Nalepka nevarnosti: 3
Številka nevarnosti: 33

Prevoz po morju – IMDG:

UN številka: 1263
Razred: 3.2
Stran: 3268
Nalepka nevarnosti: 3

15. ZAKONSKO PREDPISANE INFORMACIJE**Označevanje pripravka:**

F

LAHKO VNETLJIVO

Xn

ZDRAVJU ŠKODLJIVO**Vsebuje:** Toluen**R-stavki:**

R 11 Lahko vnetljivo.
R 38 Draži kožo.
R 48/20 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja.
R 52/53 Škodljivo za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R 63 Možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku.
R 67 Hlapi lahko povzročijo zaspanost ali omtico.

S-stavki:

S 2 Hraniti izven dosega otrok.
S 16 Hraniti ločeno od virov vžiga - ne kaditi.
S 23 Ne vdihavati hlapov.
S 46 Če pride do zaužitja, takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo.
S 51 Uporabljati le v dobro prezračenih prostorih.
S 61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list.

Predpisi: Ta varnostni list je pripravljen v skladu z Zakonom o kemikalijah in Pravilnikom o razvrščanju, označevanju in pakiranju nevarnih snovi oz. pripravkov.

16. DRUGE INFORMACIJE

Pomen R stavkov iz poglavja 3:

R 63	Možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku.
R 48/20	Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja.
R 65	Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.
R 38	Draži kožo.
R 67	Hlapi lahko povzročijo zaspanost ali omotico.
R 11	Lahko vnetljivo.
R 15	V stiku z vodo se sproščajo zelo lahko vnetljivi plini.
R 17	Samovnetljivo na zraku.
R 51/53	Štrupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R 66	Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.
R 10	Vnetljivo.
R 37	Draži dihala.

Spremembe glede na prejšnjo izdajo: 2., 3., 8., 9., 11., 12., 14., 15., 16. poglavje.

Informacije v tem Varnostnem listu se nanašajo samo na imenovani izdelek v dobavni obliki in ni nujno, da veljajo, kadar se ta material uporablja v kombinaciji z nekimi drugimi materiali ali v procesih, ki niso predvideni v navodilu za uporabo. Te informacije so po najboljših spoznanjih in prepričanju dobavitelja točne in zanesljive na dan nastanka tega Varnostnega lista. Uporabnikova odgovornost pa je, da ugotovi njihovo primernost v njegovih specifičnih prilikah uporabe izdelka.

Podatki v Varnostnem listu niso izkaz za kakovost izdelka, so le napotilo za organizacijo varne rabe izdelka pri uporabniku. V primeru neupoštevanja ukrepov ali nepravilne uporabe proizvoda, opisane v Varnostnem listu, ne odgovarjamo za posledice.